Причинки до історії роду Бибельських,

зібрані арцибіскупом львівським Яном Прохнїцким.

Подав Арістарх Крижановський,

до друку приладив **М. Грушевський.**

Під таким титулом подаю виїмки з переданої минї о. Арістархом Крижановським, чина св. Василия В., для евентуального опублїковання в Записках, копії з рукописи, що знайшов він, збираючи материял до історії Василиян на Руси, в біблїотецї краснопустиньского монастиря в збірцї книжок, дарованій епископом Криспіном Цешковским. Рукопись ся має титул: Chotkonum ducum de Bybeł privilegiorum confirmatio, bona stabilia, eorundem divisio, nomina et sepultura, — qui postmodum vocati: Skorutowie, Prochniccy, Barzowie. Leopoli. MDCXXIX.

Як видно з поданих низше витягів, автором сеї збірки був арцибіскуп львівський (перед тим біскуп камінецький) Ян Андрій Прохнїцкий, recte Порохницький, досить звістний в історії католицької єрархії на Руси з своєї католицької побожности й прихильности до Єзуїтів. Почавши двірською службою, кілька років був він послом Жиґимонта III при гішпанськім дворі, і в тім часї дістав біскупство камінецьке (1607). Дуже був хвалений за свою печаливість про подільську епархію, між иньшим заложив єзуїтську колеґію в Камінцї і заложив при ній „значну біблїотеку". В 1614 р. дістав львівське арцибіскупство, тут також показав чималу діяльність на користь своєї катедри і між иньшим також був спеціяльним добродієм львівської єзуїтської колеґії. Умер 1633 р.

Інтересуючи ся історией свого рода, арц. Прохніцкий, як бачимо, зібрав тих кілька причинків до історії роду Бибельських, з котрого виводили себе Порохницькі, і сих остатнїх. Власні відомости його про сї роди не були богаті, як видно з поданого ним історичного погляду на історию рода. Він анї вміє докладно вивести своєї галузи — Порохницьких від Бибельських, анї виказати спорідненя з ними родів Скорутів і Бажі, зачислених ним до їх галузей. Документів тільки й мав, що копію з привилея Ягайла 1406 р., кілька виписок з переворських актів, та ще помянник Городищанського монастиря (Городище коло Нижанковець, в сусїдстві Нового міста), фундованого очевидно Бибельськими (він згадуєть ся між маєтностями Бибельських при роздїлї їх маєтностей в р. 1441 — Akta gr. i ziem. XIII ч. 1489). Як би був він дїйсно magna diligentia, як сам хвалить ся, забрав ся до збирання материялів до історії свого роду, то з самих лише перемишльських і переворських актів міг би витягнути десять раз докладнїйші відомости. А так маємо властиво збірочку припадково позбираних і слабо злучених між собою материялів і заміток, які самого збирача так мало, мабуть, задоволяли, що він не залишив додати, для звеличення своєї фамілії, й фантастичну ґенеальоґію рода Бибельських-Порохницьких, замовлену чи ним, чи може вдячними єзуїтами, тодїшньому славному латинисту Андрію Варґоцкому.

Збірку розпочинає грамота Володислава Ягайла з 1406 р. п. т. Confirmatio Privilegiorum Demetrii Chotko Ducis de Bybeł super bona ipsius haereditaria — себ-то потвердженнє Казимирової грамоти для Ходка Бибельського з 1361 р., в латинськім перекладі (л. 1—3). Вона була вже друкована — Akta grodzkie i ziemskie т. V ч. 27, тож нема що її подавати, інтересна в нїй тільки інтерполяция княжого титулу Бибельських: в потвердженню Ягайла, з початку читаємо: Andreas et Chricko germani et indivisi d u c e s de Bybeł, і низше, в грамотї Казимира: generosus ac magnificus Demetrius Chotko, d u x de Bybeł: в автентичних грамотах сього княжого титулу нема. Потім ідуть: реєстр маєтностей Бибельських і Порохницьких (4—5) і під титулом Notanda quaedam коротка й дуже бідна відомостями історня рода Бибельських, з загальним поглядом на історию прилучення Руси до Польщі (л. 6—8) — в устах ех-Русина XVII в. сей погляд небезінтересний, тож подаю сї статї в цїлости. Потім іде помянник Бибельських в ориґіналї (л. 9—19, його подаю без змін в ортоґрафії, досить недоладній)

і другий раз в латинській транскріпциї (л. 18—28), з інтересною кінцевою запискою Прохницкого про час переходу Бибельських на латинство (л. 29 — її я навожу).

Наступає згадана вже ґенеальоґія Бибельських (л. 30—4) Варґоцкого, сфантазована в дусї тодїшнїх фантастичних ґенеальоґій, де Бибельські виводять ся від римського Бібуля, сучасника Цезаря, а з другого боку звязують ся з панським родом Карафів. Я опускаю з неї вступ — де автор, за Меховским і Кромером, говорить про міґрацию Римлян на Литву та переказує звістки, зібрані з ріжних авторів про Бібулів, а подаю — як куріоз — фантастичну міґрацию Бібуля з иньшими Римлянами на Русь й історию рода Бибельських, що пішов від нього. Закінчуєть ся збірочка реєстром діґнітарів і сенаторів з рода Порохницьких — що кінчить ся самим автором, арцибіскупом Яном. Я її подаю також.

Статї отже в збірочцї наступають по собі без звязи й льоґічного порядку. Подаючи виїмки, укладаю їх в порядку де що зміненім.

Як бачимо з вище поданого, властиво для історії рода Бибельських і Порохницьких збірка ся не дає нїяких важних документів. Тільки помянник має характер джерела, небезінтересного для культурної історії Галичини, хоч бідного поясненнями, тому без більшої наукової вартости. Відомости про Бибельських, Порохницьких і т. и. далеко докладнїйші й певнїйші можемо ми зібрати з виданих актів перемишльських і переворських, в т. XIII і XVII Akta grodz. i ziem., і з поодиноких документів в I—IX т. тоїж збірки. Збірка арцибіскупа Прохнїцкого має иньший інтерес: як меморіял, як ісгоричне credo одного з типових gente Rutheni, natione Poloni, з тих найстарших, що вийшли з найвизначнїйших руських боярських родів, так рано спольщили ся і таке визначне становище серед галицької Польщі зайняли.. З сього погляду ся праця арц. Яна мусить уважати ся досить інтересною культурно-історичною памяткою.

З самої історії рода насамперед мушу піднести справу титулу Бибельських. Пізнїйша родинна традиция уважала Бибельських князями. Ми бачили вже, що навить документ 1406 р. підправлений з такою тенденциєю. Князями Бибельських зве і той городищанський помянник. Тим часом документи XIV—XV вв. зовсїм не знають такого титула, як і взагалї між галицькими боярами в польських часах ми не знаємо князів, хиба кілька

фамілїй з в. кн. Литовського. Як сю традицию супроти того витолкувати? Припускати, що тут дійсно заховала ся традиция про колишнїй княжий титул Бибельських — на мій погляд трудно. Чи не вплинула на те ся обставина, що в ґенеальоґії Бибельських були князї, тільки посвоячені з ними в жіночій лінії, а то князї Передїльницькі: предок їх кн. Іван Несвицький, з Волини, в 30-х рр. XV в. оженив ся з Ярохною, донькою Бибельського і дїставши за нею між иньшим с. Передїльницю, став писати ся сам і його сини кн. Передїльницькиии. Може, кажу, се дало початок традициї про князїв Бибельських?

Арц. Ян каже, що предки його перейшли тому більше 200 лїт на латинство, значить десь в початках XV в. О скільки се мало-б належати до Бибельських (стилїзация записки тут заплутана помилкою, але такий зміст її, здаєть ся), в сїм можна дуже сумнївати ся. Документально знаємо, що в 1440-х рр. нпр. Бибельські були православними: з р. 1441 маємо умову Фредра з Плїшович з Сеньком Бибельським: Фредро просватав за нього доньку, але з тим, що Сенько має „вихрестити ся“ — debet se baptizare prius quam copulam contraheret (A. G. Z. XIII ч. 1491), значить був він іще православний.

Те що пише арц. Ян про число своїх предків і місце їх похорону — недокладні виводи з помянника.

Що до тих фамілїй, які арциб. Ян звязує з родом Бибельських, то не можучи тут входити в близші ґенеальоґічні виводи, обмежу ся на кількох замітках, що можуть дещо доповнити або поправити небогаті відомости арц. Яна.

Насамперед що до Порохницьких. Родинна традиция уважала їх простими, в мужеськім колїнї потомками Бибельських. Але потомками Ходка Бибельського вони, правдоподібно, не були. Ґенеальоґія їх старших поколїнь по актам XV в. представляєть ся так:

Костко з Порохника
(не жив уже в 30-х рр. XV в. — A. G. Z. XVII ч. 7152)

Петро стольник, потім каштелян перемишльський	Олехно підстолій перемишль.	Яцко
Петро	Костко-Іван	Іван

і т. д.

Костко з Порохника не був в кождім разї сином Ходка, хиба братом або шваґром. Порохник до спадкової маси по Ходку не належав.

Ян Бажі (Barzy) з Болозова оженив ся з Духною, внучкою Ходка, і так споріднив ся з Бибельськими.

Олехно Скорута з Молодятич, з Волини, земляк кн. Несвицьких, оженив ся з Марґаретою Бибельською, десь в 80-х рр. XV в. мабуть, і дістав за нею Библо — див. Akta gr. i ziem. XVII ч. 2347 і IX ч. 110, а також Boniecki Poczet rodów litewskich с. 315 (про Скоруту).

Вкінцї завважу, що праця арц. Прохницького не лишила ся незвістною сучасникам. Окольский для свого Orbis Polonus (1641) очевидно використав його збірку, здаєть ся — з біблїотеки камінецьких єзуїтів, фундованої Прохнїцким, принаймнї він цитує ту ґенеальоґію Варґоцкого in libello de familia Prochniccia in bibliot. patrum soc. Camenetiae in Podolia. Окрім ґенеальоґії наводить він цитати з грамоти 1406 р., з звістними нам вставками княжого титулу, і з городищанського помянника (Orbis Polonus I. 440—1).

Нєсєцкий (VII с. 499) повторяє деяких з сих відомостей, але тільки за Окольским.

В ориґіналї праця арц. Прохнїцкого, скільки знаю друкована не була.

М. Грушевський.

CHOTCONUM DUCUM DE BYBEL

PRIVILEGIORUM CONFIRMATIO
BONA STABILIA
EORUNDEM DIVISIO,
NOMINA ET SEPULTURA,
QUI POSTMODUM VOCATI: SKORUTOWIE, PROCHNICCY, BARZOWIE.
LEOPOLI MDCXXIX.

Notanda quaedam.

Russiae tam late patens regnum podzieliło się było na xiestwa. Mieli iednak xiążęta mnieisze swoie praecipua capita, których ductum

sequebantur zgodnie, a na woinach y powolnie. Wiecz że provincia nasiadła była, dostatki mieli wielkie, ludzie byli militares et perpetuis cum finitimis bellis exercitatissimi, — tak długo woiny cum orientalibus wiedli, że też y Polaki lacessiverant bello. Thu iuż po długich woinach, Domino ita disponente, tantae bellorum moli succubuerunt. Obstinate y zbyt pilno król polski Boleslaus audax one woiował, w polu biiał, miast dobywał; y tak ich dokonczywszy redegit in provinciam ac regno Poloniae adiecit. Libertatum pristinarum memores, udawali się nie raz ad rebellionem, chcącz iugum dominii polonici excutere. Była zatym varia lucta Polakom z niemi. Między inemi rzeczoma królowie nie chcieli, aby titulati, to iest duces, zamki królewskie mieli miecz w poruczeniu swoim, żeby potym diversae religionis żaden miescza in senatu nie miał. Że y tho nie pomagało, rząd w Polscze zwykły tham wprowadzon. Podzielona Ruś na biskupstwa, woiewodztwa, powiaty, castellanie, urzędy ziemskie, grodzkie. Kiedy się trafiło, że panna była iedynaczka z maiętnoscią, wdowa bogata, królowie swoie Polaki slachtę posyłali do Rusi, faverunt, y tak żeniąc się tham często napełnili Ruś y religionem catholicam orthodoxam romanam wprowadzili. Ostatek perfecit vigilantia pastorum, że y przedni panowie z Rusi do iedności kościoła Rzymskiego przesli, eiurato schismate graeco.

Duces de Bybeł maiores mei między inemi toż uczynili, które zwano Chotkowie, acz potym inaczey się zwacz mogli, od maiętnosczi osobliwie, czo u nas zwyczaina. Tych co za maiętnosczi były, gdzie sepultura, które in utraque sexu nomina, tha xiążeczka powie, iako y ine rzeczy niektóre.

Divisionibus bonorum stabilium, venditionibus, prodigalitate ipsa, siła wicsek z tego domu potracono. Ze iednak constat o trzech działech pośledniеyszych, the krótko powiem. Zaraz, iako się każdy inaczey nazwał, podobno, że tych ducum titulos nie chcieli miecz Polacy, iakom powiedział iuż.

1. Skorutowie, którzy w gniazdzie, to iest na Byble zostali. Y acz byli tegoż herbu Korczak, ze się iednak z Młodatycz pisali, dochodzilismy tego dawno, że Skoruta zkąd inąd przychodzien, dziedziczkę Bybelską był poiął y thak on y potomstwo iego tam byli osiedli, długo per longam successionem panowali, dwa naostatek zostawszy potracili, zeszli.

2. Prochniccy działem wzięli Nykłowice samosiodme, gdzie przestrzenstwo wielkie, lasy kosztowne, stawy, nad które w Przemyskiey ziemi niemasz lepszych, y dla tego ten czo na Byble został, zostawił sobie był wolny wrąmb do lasów nykłowskich, ieno że mu daleko

było posyłać po the drwa, dobrych pięcz mil, nie był prawa tego w używaniu nigdy.

Wiedziecz trudno, iako się maiores mei zwali przed tym: yle z dawnych listów colligere mogę — Chotko de Bybeł albo Chotko Bybelski, in Nykłowice haeres. Aż kiedy Prochnik w dom moi wszedł per connubium, zwacz się poczęli Prochnickimi, iako od maiętności wielkiei y dobrze znanei. Kiedy się zaś rozrodzili, a ieden zawsze w dziale brał Nykłowice samesiodme do tei sortem, która mu w Prochniku obtigit, iuż tego zwacz byli zwykli Prochnicki Nykłowski; ad differentiam drugich Prochnickich, czo w samym Prochniku suas sortes mieli. Yako za naszego czasu Herborty zwali po maiętnosciach: Herbort Dobromylski, Odnowski, Miziniecki, Chlipelski, Dziedziłowski, Bruchnalski etc.

3. Barzowie działem wzięli byli Błozew z kilka inych wsi. Niewiem, czemu się tak byli nazwali. Tho pewna, że ludzie byli w tym domu wielcy zawsze, królom panom swoim, rptei, na woinach, na dworzech służyli obecnie, odnosili zatem wielkie praemia, miewali dignitates senatorias, starostwa y wielkie ine ozdoby. Zeszli y ci, pierwei czo ieno mieli potraciwszy.

Bona stabilia ducum de Bybeł.

Oppidum Bybeł, Bybeł villa, Peredilnica, Poczkowice, Zaszkowice, Komorowice, Borszowice, Zwrotowice, Ruszatice, Nykłowice, Tyszowice, Orchowice, Woszczance, Szamice, Koczarhzyn, Hołodowka (wioske the osadził p. Stephan Prochnicki, x. arcybiskupa lwow. ociec), Czyszki, Sanoczany, Błozew, Hubice, Zabokruki, Bniow.

Bona stabilia Prochniciorum: Prochnik arx, oppidum Prochnik, suburbium, folwark, pod zamkiem folwark, — ten zrabiaią, Węgierka, Tuliczów, Tyniewice folwark, Chorzow, Hawłowice — folwarki tam 2, Rozborz, Swiebodna, Jodłowka folwark, Szałasz folwark, Rozborz Długi, folwarki tam 2, Rzeplin folwark, Proznow folwark, Kramarzowka folwark.

Ex libris terrestribus przeworscensibus.

Prochnicki et Rozborski fratres germani de Prochnik, uti a bonis familiae nobilioribus vocari coepti, sed quibus e ducibus de Bybeł origo vetus et genuina, quod multis argumentis et monumentis ex iisdem bonis desumptis, doceri potest.

Raphael Prochnicki subiudex terrae Premisliensis,
Ioannes Rozborski notarius terrae Premisliensis,
Petrus Prochnicki subdapifer terrae Premisliensis,

Ioannes Prochnicki subpincerna terrae Premisliensis,
Petrus Prochnicki subdapifer terrae Premisliensis,
Petrus Prochnicki gladifer terrae Premisliensis,
Petrus Prochnicki castellanus terrae Premisliensis 1448,
Alexander Prochnicki dapifer terrae Premisliensis 1450,
Iaczko Prochnicki subpincerna terrae Premisliensis 1450,
Nicolaus Prochnicki castellanus premisliensis 1451,
Nicolaus Prochnicki episcopus camenecensis 1467,
Olechno Prochnicki subdapifer terrae Premisliensis 1471,
Ioannes Prochnicki episcopus camenecensis 1510,
Petrus Prochnicki dapifer terrae Premisliensis 1512,
Ioannes Andreas Prochnicki, cracoviensis canonicus 1593, praepositus 1602, abbas sieciechov. 1604, eppus camenecen. 1607, archiepus Leopolien. 1614.

Sepultura ducum de Bybeł sexus utriusque.

Грамота Кнзѧ Быкєлского Прокóпїина Кѹдóнїєва Снa.

Въспомѧнѝ Гй Кнзѧ Кѹдина, Глѣ́ба, Мáрїи, Татїáны, Фрóла, Є̂лє̂ны, Йрúны, Єѵфúмїи, А̂врáма, Іáкова, А̂нны, Настáсїи, Мáрїи, Василúсы, Є̂лéны, Стєфана, Є̂ѵстáфїѧ, А̂гáфїи, Є̂ѵгéнїи, А̂нны, Маѳéѧ, Лвá, Ю̂рїѧ. А̂ндрєѧ Свщєно Мїтрополита, Пєтрà, Мáрка, Давы́да, Васúлїѧ, Ю̂рїѧ, А̂ндрєѧ, Васúлїѧ, Кѡ̂стантúна, А̂лєѯéѧ, А̂лєѯáндра, Чюрúла, Ї̂гнáтїѧ, Матѳєѧ, Ю̂рїѧ, Васúлїѧ. Іоáнна, Давы́да, Вѧчєслáва, Константúна, Ѳєốдора, Михаила, Є̂ѵфрозúмїи, Ѳєốдосїи, Горфúны, Ѳєốдора, А̂нфѹси, Василúсы, А̂нны, Соломонúды, Іакова, Пєтрà, Ѳєодора, Сѵмєóна, Григóрїѧ, Іоáнна, Ѳєодóры. Горфúны, Сóфїи, Є̂ѵфúмїи, А̂нны, Сóфїи, Ѳєодора, Настáсїи, А̂гáфїи, А̂нны, А̂нѹ́фїѧ, Мїтрофáна, Филúппа, Михаила, Ѳєодора, Татїаны, Катєрúны, Ѹлúты, Мáрїи, А̂нны, Ѳєодóсїи, Ꙗ̂кова, Є̂вдóтїи, Іоáнна, Ѳєốдора, Катєрúны, Филúппа, Іоáнна, Парѳéнїѧ, А̂ндрéѧ, Дїмúтрїѧ, Михéѧ, Константúна, Іáкова, Іоáнна, Є̂вдокїи, Є̂лéны, Горфúны, А̂лєѯáндра, Васúлїѧ, А̂лєѯáндра, Іáкова, А̂нны, А̂гáфїи, Ѳєóдора, Матрóны, Никифора, Трифона, Сѵмєона, Ѳєодора, Є̂ѵстафїа, Сѵмєона, Ѹлїанїи, Пєтрà, А̂враáма, Михайла, Їоанна, Глѣ́ба, А̂нны, Є̂лéны, Игнáтїѧ, Марїи, Стєфана, Васúлїѧ, Є̂ѵфросúмїи, Лаврéнтїѧ, Василúсы, Іоáнна, А̂гáфїи, Мáрїи, Є̂вдóтїи, Іоáнна, Сєргїѧ, Мáрїи, Є̂ѵстафїѧ, Ѳєóдора, Чюрúла, Ѳєóдора, Ѳєóдоры, Горфинїи, Глѣ́ба, Володúмєра, Іоанна, Ѳєóдора, Соломониды, Софїи, Дїмúтрїѧ, Є̂лєѵфєра, А̂нáнїи, А̂гáфїи, Константина, Константина, Є̂лéны, Сóфїи, Є̂встафїа, Сóфїи,

Геѡргїа, Анны Скvмницѣ, Анны, Анны, Іакова, Василїа, Еввы, Константина, Горфины, Настасїи, Григорїа, Филимона, Агафїи, Марїи, Іоанна, Татїаны, Настасїи, Ѳеодосїи, Ѳеодосїи, Ѳеодосїи, Ѳеодосїи, Катерины, Агафїи, Михаила, Агафїи, Горфины, Алеѯеа, Агафїи, Елены, Татїаны, Геѡргїа, Елены, Михаила, Агафїи, Еввы, Анны, Матѳеа, Глѣба, Алеѯандра, Марка, Петра, Марїю, Лазара, Іоанна, Настасїи, Фросимїи, Анны, Павла, Власїа, Петра, Глѣба, Агафїи, Ѳеодора.

Дѹшчиное племѧ[1]): Въспомѧни Гй Кнзѧ Андреѧ, Іоакима, Ѳеодора, Юрїа, Ѹлїаны, Соломониды, Іоанна, Іосифа, Матроны, Іоанна, Ѯенїи, Іакова, Кондрата, Горфины, Екатерины, Ѳеодосїи, Елены, Пелагїи, Іоанна, Ѳеодоры.

Пана Палково племѧ: Въспомѧни Гй Козмы, Елены, Іоанна, Іоанна, Стефана, Варвары, Іоанна, Іоанна, Анны, Елены, Антониды, Анны, Георгїа, Филиппа, Кvрилла, Соломониды, Іосифа Георгїа, Ларїона, Марїи, Ірины, Ѳеодосїи, Пелагїи, Іоанна, Марїи, Іоанна, Андреа, Іоанна, Ѳеодора, Настасїи, Алеѯандра, Василисы, Марїи, Еvвы, Іакова, Петра, Катерины, Оѯимїи, Горфины, Марѳы, Арсенїа, Еvфимїи, Юрїа, Михеа.

Ярахнинно[2]) племѧ: Помѧни Гй Сvмеона, Пелагїи, Андреа, Еvфимїи, Марїи, Данїила, Алеѯандра, Іоанна, Сѣновїи, Елены, Григорїа, Ѳеодосїи, Василїа Скимника, Февронїи Скимницѣ, Осоѳїи Скимницѣ, Марїи, Татїаны, Леонтїа, Алеѯандра, Никиты, Іоанна, Анны, Марїи, Константина, Михаила, Домникїи Скимницѣ, Пелагїи, Василїа, Михаила, Анны Скимницѣ, Николаа, Анны, Еvстафїа, Ѳеодора, Зѣновїи. Ѳевронїи Скимницѣ. Ѳомѹ, Марїи, Марїи, Софїи Скимницѣ, Іоанна, Пелагїи, Акvлинѹ, Настасїи, Акvлинѹ, Симеона, Марїи, Ѳевронїи, Юрїа, Агафїи, Мойсеа, Анны, Настасїи, Андреа, Андреа, Дїмитрїа, Екатерины, Еппа Герасима, Андреа, Григорїа, Гликирїи, Юрїа, Іереа Іоанна, Анны, Еvфимїи Скимницѣ, Тимона, Марїи Скимницѣ, Елены Скимницѣ, Алеѯандра, Настасїи, Іоанна, Іоанна, Агафїи Скимницѣ, Алеѯандра, Іереа Іакова, Андреа, Антонїа, Аннѹ.

Пана Скорѹтина племѧ Алеѯандрово: Въспомѧни Гй Пана и Пана Ивахна, Ефрема, и Пана Лѹкїана, Помѧни Гй Кнѧгиню Аннѹ и Марїю, Катеринѹ, Помѧни Гй Кнзѧ Сvмеона Быбельского и Кнѧгиню его Аннѹ, Помѧни Гй и Сына их Косткѹ, Помѧни

[1]) Може галузь Духни Бибельської – Бажі, але звідки тут князі?

[2]) Себто потомки й свояки Ярохни Бибельської – Передільницькі.

Гй Пана Скорꙋтꙋ Алеѯандра и женꙋ єго Марїю, Помѧни Гй Кнѧзѧ Ковельского Василїѧ и Кнѧгиню єго Аннꙋ, Помѧни Гй Скорꙋтанкꙋ Варварꙋ Кнѧгиню Тꙋровꙋю, Помѧни Гй Пана Скорꙋтꙋ Николаѧ, Помѧни Гй Пана Кирика Скорꙋтꙋ, Помѧни Гй Пана Їоанна Скорꙋтꙋ, Помѧни Гй Пана Людвика Скорꙋтꙋ и женꙋ єго и дѣти ихъ, Помѧни Гй Пана Марцина Скорꙋтꙋ, Пана Каспра Скорꙋтꙋ, Пана Збожного Скорꙋтꙋ.

Положены мѡщи сихъ Кнѧзей Бывельскихъ ꙋ церкви Стго Великаго Оца Василїа на Городищи Монастырй: Кнѧзь Прокопїина, Кнѧзь Андрей Сынъ єго, Кнѧзь Сенко Сынъ кнѧзѧ Андреа, Кнѧзь Костко сынъ Кнѧзѧ Сенка Столника Бывельского. Ис того Родꙋ Бывеского Сынѡве Пана Алеѯандра прешли оу вѣрꙋ Латинскꙋю: Данило, Ицко, Олехно и Алеѯандра сестра ихъ.

По латинській транскрипциї того ж помянника читаємо:

Maiores Prochniciorum duces Bybelensium, sexus utriusque, in schismate graeco decessêre numero 393 et sepulti omnes in ecclesia ruthena extructa in Horodiscze, prope oppidum Novae Civitatis Bybeł, quod haec superius posita testantur diptycha, ex eadem ecclesia exscripta. Ex quo vero facti sunt reliqui catholici, romanae nimirum orthodoxae fidei, 200 et amplius numerantur anni ad annum Domini currentem, videlicet 1629 exclusive.

Haec vero omnia magna collegit diligentia Ioannes Andreas Prochnicky, archiepiscopus leopoliensis, abbatiae sieciechoviensis perpetuus commendatarius.

Anno Domini 1618 rndi dni Andreae Wargocii de antiquissima Chotkonum ducum de Bybeł in regno Russiae familia iudicium.

. . . .

Ergo P. Libo Lucius Bibulus (nam consul dum Romae triumpharet, in ipsa pompa subito interiit), Plinius et alli classes paratas habentes et Pisis solventes per mare Tyrrhaenum ad Occidentem contenderunt, a dextris Liguria, Genua, Massilia, a sinistris Corsica et Sardinia relictis, tandem superatis Balearibus insulis, per occidentalem Oceanum primo, postea ad Septemtrionem vela inverterunt, rursum ad Orientem euntes, ultimo per Venedicum sive Balticum mare, appulerunt ad littora Samogitiae et Curlandiae, ubi hac aetate civitates sunt Eloipeda, Polonga, Liba etc. Nam Libam statim a descensu ex navi condivit P. Libo factusque est ad illum magnus populorum concursus, siquidem ibi Gepidas, Getas, Samogitas, Sudovitas, Galindos, Alanos, Litalanos etc. Cimbrorum, Gottorumque posteritates reperit.

Hi ut aliquod solatium haberent, urbes magnas condiderunt, in Samogitia quidem Romnove, quasi Romam novam, alteram vero etiam Romnove in Prussia, quam Boleslaus Chrobrus rex Poloniae anno 1017 exussit, teste Długosso et Cromero, illam Crucigere a. D. 1295 etiam exusserunt, ut narrat Petrus à Dursbuch. Dicta est a Libone provincia illa primo Libonia, deinde Livonia, ut et Libania, Livania et ultimo Lithuania.

Plinius habebat arcem munitissimam in Samogitia, uti nunc est oppidum Zorany in edito monte, quem aluit fluvius Plinia dictus, vidi ego locum et rudera antiquissimae arcis. Eiusdem soror Plinia manebat in alia arce aliquot miliaribus ab illo loco, ubi nunc pagus magnus est Potumze vocatur. Est ille mons altissimus. in quo erat arx et in ipso vertice locus fani quadrati, dicati Iovi servatori. Mons ipse profecto etiam hodie vocatur Satria, tempore Pliniae dictus Soliria, quasi conservatio et defensio. Revera enim est mirae altitudinis, hosti negat aditum. Et vidi ista omnia.

At L Bibulus longa et late gentem suam propagavit. Nam primo ibidem in Livonia arcem condivit, eamque Bybeł de suo nomine appellavit, quae nunc quoque est iam ruinosa. Progressus autem alterius non procul a Carpate monte, aliam etiam arcem Bybeł extruxit, quae usque ad aetatem nostram fuit haereditaria illsmae et nobilissimae familiae D. D. Prochniciorum, siquidem illi sunt L. Bibuli verissimi posteri. Quod enim se Prochnicios appelant, id ab arce Prochnik habent, antea tamen dicebantur duces de Bybeł. Et est oppidum Bybeł in dominio archiepiscopi leopoliensis, quam cathedram nunc habet illrmus et rndmus D. D. Ioannes Andreas Prochnicki, vir integerrimus, eruditissimus et de utraque republica ecclesiastica et politica optime meritus.

Usi sunt autem Bibuli pro stemmate Korczak sive Carkafa, dni enim Prochicii illorum veri posteri, haereditate omni ab illis accepta, arma quoque ipsorum hucusque retinuerunt.

Denique nonnulli ex posteris L. Bibuli matrem cogitantes, ad matrem Romam suspirantes, harum septemtrionalium regionum pertaesi, post Iulium Caesarem in senatu a coniuratis occisum pacatam utcunque rempublicam audientes, domum redierunt et recuperatis vetustis amplissimis possessionibus Carrafas se a stemmate appelarunt. Unde nobilissima omnique aevo memorabilis familia illrmorum D. D. Carrafarum descendit, quae propter illam maiorum suorum erga Patriam iustam pietatem ita propagata est, ut principes, duces, comites, cardinales, archiepiscopos, episcopos semper habeat, imo unus eorum, summum adeptus pontificatum, optime universalem rexit ecclesiam

Paulus quartus vocatus, quemadmodum et illrmorum d. d. Prochniciorum, in qua semper summi magistratus fuerunt, episcopatus, archiepiscopatus, castellanatus et alii.

De his omnibus Striicovium Lithuanorum et Samogitarum historicum leges, qui multo plura ex variis authoribus, etiam Russorum et Moscovitarum vetustissimis chronologis, scribit. Ego brevitati studui.

Atque hoc est iudicium rndi d. Andreae Wargocii, viri eruditissimi, de antiquissima ducum Bibelensium in regno Russiae origine atque eorum prosapia.